

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 145 118/99-11045
Signatura: vn5as108

Oblastní pracoviště č. 14 - Ostrava
Okresní pracoviště Opava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Předškolní zařízení:	Mateřská škola Hradec nad Moravicí Smetanova 520, 747 41 Hradec nad Moravicí
Identifikátor ředitelství:	600 141 845, IZO: 107 629 500
Ředitelka zařízení:	Sylva Pavlíková
Zřizovatel:	Město Hradec nad Moravicí Opavská 228, 747 41 Hradec nad Moravicí
Příslušný školský úřad:	ŠÚ, Březinova 6, 746 01 Opava
Termín inspekce:	14. - 19. duben 1999
Inspektorky:	Mgr. Jarmila Němečková Mgr. Stanislava Juchelková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odstavce 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů: Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Dokumentace školy ve smyslu znění § 45 b zák. ČR č. 76/1978 Sb. ve znění pozdějších předpisů, roční plán, operativní dokumentace školy, třídní dokumentace, práce dětí z pracovní a výtvarné výchovy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní údaje o mateřské škole

Předškolní zařízení sdružuje Mateřskou školu Hradec nad Moravicí (čtyřtřídní), školní jídelnu a osm odloučených pracovišť (čtyři MŠ - Žimrovice, Kajlovec, Bohučovice, Jakubčovice a jejich výdejny stravy).

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Dlouhodobá koncepce mateřské školy (MŠ) je pojata vzhledem k velikosti zařízení (čtyřtřídní mateřská škol, osm odloučených pracovišť a školní jídelna), pouze rámcově. Je zaměřena na pedagogickou práci ve prospěch dítěte, zabezpečení jeho tělesné, duševní i sociální pohody, na uspokojování jeho potřeb s přihlédnutím k věkovým a individuálním zvláštnostem a místním podmínkám.

Hlavní úkoly ročního plánu s realizací jejich plnění kladou důraz zejména na výtvarnou a jazykovou výchovu (rozvíjení slovní zásoby, aktivizace dětského slovníku, podchycování logopedických vad). Plán byl projednán na společné poradě, je schválen a akceptován všemi zaměstnanci školy. Plánované termíny jsou ředitelkou sledovány, úkoly průběžně vyhodnocovány.

Organizování pedagogických a provozních porad je optimální z hlediska četnosti, věcnosti a obsahu.

Při plánování výchovně vzdělávacího procesu vycházejí pedagogické pracovnice z hlavních úkolů ročního plánu školy, úkoly pro výchovně vzdělávací činnost čerpají z materiálu Program výchovné práce - MŠ ČSR 1983, č.j. 33 483/83/201 a následně z něho rozpracovaných standardizovaných časově tematických plánů. Zpracovávají týdenní plány, při jejichž tvorbě čerpají ze široké nabídky současné literatury a metodických materiálů (ve smíšených třídách doporučují diferencovat úkoly nejméně pro dvě věkové skupiny).

Koncepce školy a plánování výchovně vzdělávacího procesu je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Organizace výchovně vzdělávacího procesu i provozu MŠ má jasně stanovena pravidla. Ředitelka adresně deleguje kompetence na jmenovanou zástupkyni MŠ, dále na vedoucí pedagogické pracovnice jednotlivých odloučených pracovišť i ostatní zaměstnance a vytváří prostor pro uplatnění kompetencí.

Přenosy informací jsou na škole prováděny dle potřeby - osobně, telefonicky, písemně, na operativních schůzkách, na pedagogických a provozních poradách.

Organizování pedagogických rad je funkční, zápisy z nich obsahují relevantní informace.

Běžný provoz se řídí vnitřním řádem, který je zpracován dle podmínek školy.

Ve škole i na odloučených pracovištích je vytvářena atmosféra důvěry a spolupráce.

Organizace provozu a výchovně vzdělávací činnosti je velmi náročná, ředitelka má však jasně stanovena pravidla fungování, která umožňují efektivní řízení školy.

2.2 Personální struktura

Na mateřské škole pracuje celkem čtrnáct pedagogických pracovníků, všechny splňují odbornou a pedagogickou způsobilost stanovenou vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Pedagogický sbor je stabilizovaný, pedagogické pracovnice plní z hlediska kvalifikace a individuálního zaměření koncepci školy. Správní zaměstnankyně mateřské školy i odloučených pracovišť se podílejí na příznivých podmínkách pro práci učitelek a dětí.

Personální struktura je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

V souhrnu je oblast odborného a pedagogického řízení hodnocena jako nadprůměrná.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní systém je součástí ročního plánu školy, jsou v něm určeny pravomoci ředitelky a její zástupkyně. Prohlídku kmenového zařízení provádí ředitelka denně, kontrolu odloučených pracovišť cca 2 x měsíčně. Kontrolu třídní dokumentace a pedagogické práce provádí průběžně a prostřednictvím plánovaných hospitací (u každé učitelky hospituje nejméně 1 x ročně, na škole jsou založeny zápisy). Ředitelka má stanovena kritéria hodnocení, které využívá při stanovení a diferenciaci nadtarifních složek platu.

Kontrolní činnost je vzhledem k počtu odloučených pracovišť velmi náročná, celkově je kontrolní systém hodnocen jako nadprůměrný.

4 Plnění výchovně vzdělávacího programu

Mateřská škola plní standardní výchovně vzdělávací program, který je doplněn o výtvarný a keramický kroužek, sportovní gymnastiku (agentura Špičková), cvičení s prvky jógy (vše MŠ Hradec nad Moravicí), hru na zobcovou flétnu (Žimovice) a pěvecký kroužek (Kajlovec).

Během školního roku je výchovně vzdělávací program doplňován o výlety a tematické vycházky, kulturní vystoupení, divadelní a filmová představení, výstavy aj.

Výchovně vzdělávací působení je všestranné, ze zápisů v přehledech výchovné práce i na základě provedených hospitací je zřejmé naplňování stanoveného programu a komplexní působení ve výchovně vzdělávací činnosti.

Plnění výchovně vzdělávacího programu školy je hodnoceno jako nadprůměrné.

5 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní komunikační systém funguje na bázi osobních kontaktů, písemných a telefonických vzkazů, pedagogických a provozních porad, na kmenové MŠ je využíváno každodenního kontaktu se všemi zaměstnanci a operativních schůzek. Zaměstnanci na všech pracovištích mají přístup ke všem potřebným informacím.

Vnější informační systém je nastíněn v ročním plánu školy, zahrnuje oblast spolupráce mateřské školy s rodiči, se základní a základní uměleckou školou. V rámci spolupráce

pomáhají rodiče škole při drobných opravách a úpravách, uskutečňují se různé společné akce pro rodiče i s rodiči.

Rodiče jsou na všech pracovištích s výchovně vzdělávacím programem školy seznamováni vždy na počátku školního roku na třídních schůzkách. O činnosti školy v průběhu roku jsou informováni při denním kontaktu s učitelkami (možnost vstupu rodičů do tříd kdykoliv během dne), pedagogické pracovnice využívají nástěnky pro uvádění úkolů výchovně vzdělávací činnosti na MŠ a k prezentaci prací dětí z výtvarné a pracovní výchovy.

V rámci spolupráce se základní školou se uskutečňují vzájemné návštěvy, učitelky si předávají informace o dětech.

Každoročně se děti mateřské školy zúčastňují vánočního koncertu dětí Církevní základní školy Sv. Ludmily v Hradci nad Moravicí.

Vnitřní informační systém je funkční, existují v něm zpětné vazby, je hodnocen jako nadprůměrný. Vnější informační systém má standardní úroveň.

Celkově je tato oblast hodnocena jako spíše nadprůměrná.

6 Vedení povinné dokumentace

V rámci inspekce byla zkontrolována:

- povinná dokumentace ve smyslu znění § 45 b zákona ČR č. 76/1978 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- dokumentace BOZP, PO,
- další operativní dokumentace - kronika, zápisy porad a hospitací, jednací protokol, přehledy o docházce zaměstnanců,
- třídní dokumentace (přehledy výchovné práce, docházky dětí, ranní filtry, záznamy o dětech, evidenční listy, zmocnění o odvádění dětí domů z MŠ, týdenní plány).

Dokumentace je vedena přehledně, funkčně a v souladu s platnou legislativou, její celkové vedení je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola hospodaří podle schváleného rozpočtu. Všechna odloučená pracoviště disponují vlastními rozpočty a za jejich efektivní využívání zodpovídají vedoucí učitelky. Dle vyjádření ředitelky finanční prostředky přidělené školským úřadem a zřizovatelem umožňují na všech pracovištích realizaci výchovně vzdělávacího programu. Neúčelnost při nákupu hraček a učebních pomůcek nebylo zjištěna.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou ředitelkou školy využívány promyšleně a efektivně, tato oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Mateřská škola v Hradci nad Moravicí disponuje vedle kmenové školy odloučenými pracovišti v Žimrovicích, Kajlovci, Jakubčovicích a Bohučovicích. MŠ v Hradci nad

Moravicí je umístěna v klidném prostředí obce, v typizované budově společného zařízení jesle a mateřská škola, odloučená pracoviště sídlí ve starších upravených budovách. Technický stav budov je vcelku dobrý. Prostory jsou řešeny nápaditě (v rámci možností jednotlivých pracovišť), jsou členité, variabilní, motivující, stimulující a většinou na odpovídající úrovni. Stáří a kvalita nábytku je různá, na některých pracovištích židle a stoly pro děti neodpovídají antropometrickým požadavkům. Podlahy a podlahové krytiny jsou vyhovující a bezpečné. Hračky a učební pomůcky mateřské školy i odloučených pracovišť odpovídají požadavkům výchovně vzdělávacího programu, jsou pravidelně využívány a udržovány. Didaktické zázemí je funkční, technika není zastaralá, průběžně je inovována a využívána efektivně. Všechny třídy MŠ jsou vybaveny pianiny nebo elektrickými klávesovými nástroji. Učitelská i žákovská knihovna obsahuje nové tituly, je ředitelkou průběžně doplňována (na odloučených pracovištích dle zvážení vedoucích učitelek). K nadstandardnímu vybavení mateřské školy patří keramická pec a PC.

Školní zahrady tvoří většinou velmi dobře udržované oplocené pozemky s přírodní zelení. Jsou vybaveny pískovišti, kovovými i dřevěnými průlezkami a lavičkami. Hraček a pomůcek pro hry dětí na školní zahradě je dostatek.

Nemožnost využívat školní zahradu má odloučené pracoviště Bohučovice, v současné době jsou zde prováděny terénní úpravy.

Materiálně technické vybavení mateřské školy umožňuje pedagogickým pracovním realizovat v plném rozsahu výchovně vzdělávací činnost, je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

V rámci adaptačního procesu učitelky navazují kontakt s rodiči i dětmi ještě před nástupem dětí do MŠ. Po nástupu dítěte mají rodiče možnost stanovit libovolně dlouhou dobu denní docházky dítěte do MŠ, jsou jim umožněny vstupy do tříd. Zvýšeným individuálním přístupem usnadňují učitelky dětem začlenění do kolektivu.

Podmínky světelné i tepelné byly v prostorách určených dětem v době inspekce vyhovující. Na školách byl zřejmý pořádek a čistota, estetický vzhled podtrhuje květinová výzdoba a výtvarné práce dětí, což vytváří pro děti a zaměstnance příjemné pracovní prostředí.

Režim dne je sestaven v souladu s psychohygienickými zásadami dětí předškolního věku, jsou stanoveny pouze pevné režimové momenty. Na MŠ nedochází k přetěžování dětí, nároky kladené na děti jsou úměrné. Charakter činností na MŠ je dostatečně variabilní, spontánní a řízené činnosti jsou zařazovány s ohledem na věk dětí a momentální situaci.

Odpolední odpočinek je zařazen pro všechny děti, u starších dětí je respektována individuální potřeba spánku. Pobyt venku je realizován s ohledem na povětrnostní a emisní podmínky.

Škola zabezpečuje pitný režim.

Oblast psychohygienických podmínek je hodnocena jako nadprůměrná.

10 Hodnocení z hlediska kvality výchovně vzdělávacího procesu

Na mateřské škole i odloučených pracovištích pracují zkušené pedagogické pracovnice s rozmanitými formami a metodami práce, evidentní je však jejich společný zájem - spokojenost dětí, vytváření jejich zdravých životních postojů v podnětném a bezpečném prostředí mateřské školy.

V průběhu inspekce byly provedeny hospitace dopoledních bloků ve všech třídách mateřské školy, které zahrnovaly hry, organizace stravování a programově řízené činnosti. Učitelky byly na přímou práci s dětmi velmi zodpovědně připraveny, ve vlastní výchovně vzdělávací práci byl kladen důraz na skupinovou a individuální práci. Většinou bylo využíváno variability jednotlivých činností, propojení jednotlivých výchov. Pedagogické postupy a motivace byly voleny správně. Dětem byla v průběhu sledovaných činností nabízena možnost volného pohybu v daném prostoru, děti měly k dispozici dostatečné množství her, hraček i učebních pomůcek. Učitelkami bylo využíváno pozitivní hodnocení a vhodné stimulační k činnostem. Organizace činností akceptovala přiměřené nároky na osobní tempo jednotlivých dětí ve vztahu k běžným požadavkům pro danou věkovou skupinu, byla zaznamenána rovnováha mezi přiměřenou zátěží a volností dětí. Při provedených hospitacích byly výsledky pedagogické práce učitelek hodnoceny dle hodnotící škály v rozmezí vynikající až spíše nadprůměrný.

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti je v souhrnu hodnocena jako nadprůměrná.

11 Hodnocení z hlediska výsledků výchovně vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací činnosti MŠ jsou celkovou skladbou programu orientovány na rovnoměrný rozvoj dětské osobnosti. Úroveň výsledků výchovně vzdělávací činnosti je na základě hospitací hodnocena v oblastech:

- *rozvoj citový, sociální a mravní* - na mateřské škole jsou vytvořeny dobré podmínky k emocionálnímu uspokojování dětí s pozitivními citovými prožitky, děti získávají kladný vztah ke svému nejbližšímu okolí v celkové atmosféře důvěry a bezpečí, je zde zřejmá přirozená uvědomělá kázeň s dodržováním základních společenských principů,
- *sebeobslužné dovednosti a hygienické návyky* - hygienické návyky, kultura stolování, rozvíjení samostatnosti i vedení dětí k udržování pořádku jsou na standardní úrovni,
- *řeč a komunikativní dovednosti* - slovní zásoba je dětmi přiměřeně využívána v odpovídajícím významu, je úměrná věkovým kategoriím, souvislé a přirozené vyjadřování je na velmi dobré úrovni, zaznamenáno bylo poměrně značné množství logopedických vad (zejména na odloučeném pracovišti v Kajlovci),
- *orientace dítěte v prostředí* - je na mateřské škole u všech dětí bezproblémová,
- *tělovýchovné činnosti* - pohybové dovednosti jsou většinou na velmi dobré úrovni, je evidentní systematická práce v této oblasti,
- *výtvarné dovednosti* - kresebné projevy a výtvarné vyjadřování představ jsou velmi dobré, volené náměty, techniky i použité materiály jsou pestré, nápadité jsou výtvarné práce dětí keramického kroužku,
- *hudební dovednosti* - projevy zpěvu dětí s nástupem po předešlé jsou přirozené, u dětí je rozvíjeno rytmické cítění a jsou zdokonalovány přirozené a taneční pohyby, vynikajících výsledků dosahují v oblasti hudební výchovy děti MŠ v Kajlovci.

Výsledky výchovně vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako nadprůměrné.

12 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Na mateřské škole jsou vytvořeny velmi dobré předpoklady pro vzdělávání učitelek, průběžně je ve značné míře doplňována pedagogická literatura a odborné časopisy. Všechny učitelky se zúčastňují mnohých akcí pořádaných Střediskem pro vzdělávání pedagogů v Opavě a snaží se získané poznatky využívat v pedagogické práci.

Oblast péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků je hodnocena jako nadprůměrná.

13 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Kmenová mateřská škola i odloučená pracoviště doplňují svůj program o aktivity různého zaměření - výstavy výtvarných prací dětí, ukázky výchovně vzdělávací činnosti, mikulášské besídky, vánoční slavnosti tříd, oslavy Dne dětí a Dne matek, výlety, každoročně jsou realizovány školy v přírodě aj.

Mateřská škola se průběžně zapojuje do různých výtvarných soutěží.

Na veřejnosti se MŠ prezentuje vystoupeními dětí v obcích při nejrůznějších příležitostech, o činnosti školy je veřejnost informována prostřednictvím Hradeckých novin a Zpravodaje.

Nabídka aktivit, kterými mateřská škola vhodně doplňuje program školy, je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Podmínky, průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

Při inspekci nebylo ve sledovaných ukazatelích zjištěno porušování obecně závazných právních předpisů.

Pozitiva:

- ředitelka má jasně stanovena pravidla fungování náročného provozu MŠ a odloučených pracovišť, řízení je efektivní, na všech pracovištích panuje atmosféra důvěry a spolupráce,
- mateřská škola plní významnou roli výchovně vzdělávací instituce, která zodpovědně připravuje děti pro vstup do ZŠ i pro život,
- velmi kladně lze hodnotit výrazný zájem pedagogických pracovníků o další vzdělávání a odborný růst i aplikaci poznatků do vlastní práce s dětmi.

Doporučení:

- diferencovat ve smíšených třídách úkoly výchovně vzdělávací činnosti.

